
ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Základní škola Štěrboholy, příspěvková organizace

Vypracovala: Mgr. Libuše Juříčková, školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Eva Kollmannová, ředitelka školy

Datum: 28. 8. 2024

Číslo jednací: ZŠ/368/2024

Směrnice nabývá účinnosti dne: 29. 8. 2024

Adresa školy: Základní škola Štěrboholy, příspěvková organizace
U Školy 285
Praha 10 - Štěrboholy
102 00

Vedení školy

Jméno a příjmení ředitelky: Mgr. Eva Kollmannová
E-mail: kollmannova@zssterboholy.cz
Telefon:

Zástupkyně ředitelky školy pro 1. stupeň: Mgr. Jana Kubíčková
E-mail: kubickova@zssterboholy.cz

Zástupkyně ředitelky školy pro 2. stupeň: Mgr. Lenka Klasnová
E-mail: klasnova@zssterboholy.cz

Školní poradenské pracoviště

Školní speciální pedagog, výchovný poradce: Mgr. Eva Kollmannová

Školní metodik prevence: Mgr. Libuše Juříčková
E-mail: jurickova@zssterboholy.cz

Školní psycholog: Mgr. Kateřina Hadačová
E-mail: hadacova@ppppraha7a8.cz

Legislativní dokumenty

Mezi základní legislativní dokumenty, jež jsou směrodatné pro primární prevenci v rámci základního vzdělávání, náleží:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č. j. 21291/2010-28),
- Metodické pokyny - přílohy č. 1-21 k Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských poradenských zařízeních,
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016),
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027,
- Národní strategie prevence snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027,
- Strategie prevence kriminality 2022-2027,
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami,
- Vyhláška č. 607/202 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika školní preventivní strategie

Školní preventivní strategie reflektuje dlouhodobý záměr školy na poli prevence, tj. předcházení rizikovému chování žáků a má platnost pět let. Školní preventivní strategie je východiskem pro Preventivní program školy (PPŠ, dříve Minimální preventivní program), který je na začátku školního roku aktualizován. Základní škola Štěrboholy, příspěvková organizace vzdělává žáky 1. a 2. stupně podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – Naše cesta. Školní preventivní strategie vychází z příslušného školního vzdělávacího programu, přizpůsobuje se kulturním a sociálním okolnostem, struktuře i filosofii školy a také případným limitům – časovým, finančním i personálním.

Školní preventivní strategie jasně definuje krátkodobé i dlouhodobé cíle v oblasti prevence a je sestavena tak, aby bylo možné cíle řádně plnit. Pedagogům i pracovníkům školního poradenského pracoviště (ŠPP) nabízí teoretickou oporu:

- pojmenovává a poukazuje na problémy v oblasti forem rizikového chování,
- klade si za cíl oddalovat, bránit vzniku a snižovat výskyt projevů rizikového chování,

- pomáhá žákům zvyšovat schopnost činit zodpovědná rozhodnutí,
- zaměřuje se na žáky z nejvíce ohrožených skupiny (minority, žáci s odlišným mateřským jazykem, žáci s nějakou formou znevýhodnění) a zajišťování jejich práv i povinností,
- podporuje zdravý životní styl (harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (wellbeingu) (výchova ke zdraví, psychohygiena, výživ a pohybové aktivity).

Oblasti primární prevence

Prioritou primární prevence rizikového chování žáků základní školy je předcházení rizikům a možnému rozvoji směřujícímu k níže popsaným projevům rizikového chování:

- Návykové látky
- Rizikové chování v dopravě
- Poruchy příjmu potravy
- Alkohol
- Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě
- Školní šikana
- Kyberšikana
- Homofobie
- Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus,
- Vandalismus
- Záškoláctví
- Krádeže
- Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření, nikotinové sáčky
- Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
- Netolismus
- Sebepoškozování
- Nová náboženská hnutí
- Rizikové sexuální chování
- Příslušnost k subkulturám
- Hazardní hraní
- Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zjištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové podpory a práce s rodinou a školou či školských zařízením

- Psychická krize – duševní onemocnění žáka
- Sebevražedné chování

Primární prevence je dále zaměřena na včasné rozpoznání a zajištění intervence zejména při:

- ohrožování mravní výchovy žáka,
- domácím a jiným násilím páchaném na žákovi (nebo žákem samotným),
- experimentování žáka s návykovými látkami,
- traumatických zážitcích,
- stravovacích návycích vedoucích k poruchám příjmu potravy.

Cílové skupiny primární prevence

Žáci 1. – 9. ročníku základní školy

Primární cílovou skupinou jsou žáci náchylnější ke vzniku a rozvoji rizikového chování, a to zejména žáci

- se speciálními vzdělávacími potřebami,
- ohrožení školním neúspěchem,
- z odlišného kulturního prostředí,
- socioekonomicky nezáživnější.

Pedagogičtí pracovníci

- kooperace celého pedagogického sboru,
- podpora začínajících učitelů a jejich uvádějících kolegů,
- podpora ze strany školního poradenského pracoviště,
- podpora wellbeingu učitelů,
- DVPP v oblasti prevence projevů rizikového chování u žáků.

Zákonní zástupci

- možnost pravidelné konzultace s pedagogy,
- výchovná opatření při nedodržování školního řádu,
- postup školy v případě výskytu rizikového chování,
- intenzivnější spolupráce a podpora rodičů/tříd, kde se vyskytly negativní jevy.

Vymezení cílů školní preventivní strategie

Dlouhodobé cíle

- vytvářet kvalitní prostředí ve třídách a škole jak pro žáky, tak pro zaměstnance školy,
- soustavně rozvíjet a udržovat pozitivní klima školy (důvěrná atmosféra, vzájemný respekt mezi všemi, komunikace),
- budovat u žáků návyky zdravého životního stylu,
- rozvíjet u žáků pozitivní sociální chování a sociální dovednosti (schopnost komunikace, diskuze, spolupráce), posilovat jejich zdravou sebedůvěru a řešení konfliktních situací (komunikace, asertivní chování),
- podporovat a udržovat komunikaci a spolupráci s rodiči a aktivně je zapojit do dění školy i řešení problémů.

Střednědobé cíle

- seznamovat žáky s projevy rizikového chování a možnostmi, jak jim předcházet,
- vést žáky ke kvalitnímu využívání volného času a aktivnímu odpočinku
- navázat úzkou spolupráci s dalšími výchovnými, poradenskými a jinými odbornými institucemi,
- zapojit všechny pedagogické pracovníky do naplňování cílů.

Krátkodobé cíle

- viz PPŠ,
- aktuální monitoring rizikového chování.

Vyhodnocení školní preventivní strategie

Po ukončení platného období strategie vyvodí metodik prevence závěry jako podklady pro tvorbu nové strategie. Vyhodnocení pětileté strategie provádí metodik prevence průběžně a to v rámci:

- pravidelných porad školního poradenského pracoviště,
- evidence výskytu rizikových projevů chování,
- vedení zápisů z jednání o přijatých opatřeních při výskytu rizikových projevů chování,
- závěrečné zprávy a výroční zprávy.